

Prekenverkstedet

Den Norske
Israelmisjon

<https://www.israelmisjonen.no/pv>

2. søndag i påsketiden – søndag 12. april 2026

Søndagens tekster: Jes 43,10–13 (eller Apg 1,1–5); 1 Kor 15,12–21; Joh 21,1–14

Oppstandelsens evangelium

Dagens tematikk

2. søndag i påsketiden var tidligere kalt 1. søndag etter påske, og temaet for dagen er å stadfeste påskens evangelium gjennom å hamre inn at Jesus virkelig og sannelig er oppstått fra de døde. Han har åpenbart seg som den oppstandne for disiplene og andre vitner (Joh 21, Apg 1). De har vært usikre på om det er Ham de har møtt, men etter hvert har de fått visshet. Det er den éne, sanne Gud de har møtt (Jes 43). På grunn av hans oppstandelse fra de døde er hans frelsesverk gyldig, ikke bare for jødene, men for alle (1 Kor 15). Oppstandelsens evangelium er en sterk misjonsimpuls.

Evangelieteksten

Kapittel 21 hos Johannes er noe spesielt, siden det kommer etter det som ser ut som en avslutning av evangelietskriftet i 20,30–31. Det framstår som et slags tillegg, et appendix med et spesielt formål – å bekrefte kallet til disiplene/apostlene og Simon Peter først og fremst, til å stå fram som vitner om Jesu oppstandelse og forkynne oppstandelsens evangelium til alle folkeslag. Kapitlet ser likevel ut til å ha vært en integrert del av evangelietskriftet fra første dag av. Vi har ingen manuskript som tyder på noe annet.

Jesus åpenbarte seg ifølge denne teksten for sju av disiplene ved Tiberiassjøen (=Galileasjøen). Etter oppstandelsen var han ikke fysisk sammen med disiplene kontinuerlig, men han kom til dem ved spesielle anledninger/åpenbaringer. Det var anledninger han selv valgte, og han åpenbarte seg da for dem fysisk, men ikke alltid slik at de umiddelbart kjente ham igjen. Han åpenbarte seg for ulike personer og grupper av personer, slik vi leser om det i 1 Kor 15,3–8 og Apg 1,3. Vi har ingen samlet oversikt over alle åpenbaringene. Hos Johannes er møtet mellom Jesus og disiplene ved Tiberiassjøen tredje gang han åpenbarte seg for *disiplene* etter at han døde (vers 14). I tillegg til disse tre gangene åpenbarte han seg også ifølge Johannes for Maria Magdalena. Alt dette skjedde før Kristi himmelfart.

Sju av disiplene med Simon Peter i spissen dro for å fiske på sine heimtrakter ved Tiberiassjøen. Der møtte den oppstandne dem ved stranda, uten at de kjente ham igjen fra begynnelsen av. De fikk først ingen fisk, men etter å ha kastet garnet på båtens andre side etter

Jesu ord, fikk de en full fangst. Apostelen Johannes var den første som gjenkjente Jesus, - kanskje på grunn av det underfulle inngrepet. Han tipset Simon Peter, som kastet seg på svøm for å møte den oppstandne, mens de resterende seks fikk buksert båten og fangsten til lands. Jesus ga dem mat av noe han selv brakte med seg og supplerte dette med fisk fra disiplenes fangst. De fikk ett hundre og femtite store fisker i alt. Jesus spiste med dem og ga dem brød og fisk.

Vi kan lese denne teksten som en fornyelse av Jesu kall til disiplene til å gå til folkeslagene med evangeliet, i en situasjon der de synes å ha vært usikre på veien videre. Noen har ment at fiskene de fikk representerte antallet folkeslag man kjente til på den tida. Det er usikkert, men teksten kan likevel leses slik at Jesus kaller disiplene til å gå ut med evangeliet til folkeslagene. Deres fiskefangst inkluderte (trolig) en mengde ulike fiskesorter. Kallet til å virke som «menneskefiskere» hadde de fått tidligere (omtrent på same sted), sml. Luk 5,1–11. Jesus fortsetter etter måltidet med å gi Simon Peter et direkte kall til etterfølgelse, v. 15–19.

Jesu oppstandelse var reell. Han var i sannhet død, men ble gjort levende fordi han var rettferdig for Gud. Han viste seg for disiplene i grupper og som enkeltpersoner. De fikk kallet til å gå ut og forkynne for alle mennesker frelsen i Jesu stedfortredende liv, død og oppstandelse. Han lovet selv å være med dem alle dager. Teksten i dag kan leses som en fortelling om usikre disipler som trengte en bekreftelse fra Jesus, på kallet de hadde fått fra Gud. De kunne forvente at Han ville gå sammen med dem, vise dem oppgaver og muligheter og styrke dem med sine gaver.

Epistelteksten

Settingen for epistelteksten er flere år senere. Disiplene/apostlene har gått ut på Jesu ord og forkynt et fullbrakt frelsesverk for alle mennesker ved Hans død og oppstandelse. De har lagt vekt på at Jesus ikke er en død gud eller en fantasifigur som kan være til hjelp og trøst for urolige sjeler. Han stod virkelig opp fra de døde og er en levende realitet som kan oppsøkes og kontaktes i bønn og påkallelse, og som åpenbarer seg for mennesker på flere ulike måter, men mest gjennom Den hellige skrift.

Hans oppstandelse fra de døde var førstegrøden av dem som var sovnet inn i døden. Førstegrøden var begynnelsen av innhøstingen. Den garanterte at mye mer av samme slag ville komme. Jesu oppstandelse garanterte de troendes oppstandelse. Det at Han stod opp, gav løfte om at hans troende menighet skulle følge etter når tida var inne. Disse henger sammen, skriver apostelen i vers 20–21 her. Men her var det noen som protesterte og hevdet at det ikke fantes noe slikt som (de troendes) oppstandelse fra de døde.

Det er disse Paulus adresserer i denne delen av brevet, og det er godt at leseteksten inkluderer vers 20–21, for den må nærmest leses bakfra: Kristus er virkelig/sannelig stått opp og er en levende Gud. Fordi Han stod opp kan vi være trygge på at vi en dag skal få del i oppstandelsen. Vi kan stole på at frelsesverket er fullført og at vi har del i syndenes forlatelse. Vårt budskap er ikke meningsløst, og vår tro er ikke et slag i lufta. Vi har et reelt håp om evig liv og salighet. Alt dette er bekreftet og garantert i Jesu Kristi reelle oppstandelse fra de døde. En påstand om at det ikke finnes noen oppstandelse fra de døde, som medfører at Kristus heller ikke er oppstått, resulterer i at hele frelsesverket går i oppløsning.

Vi må regne med at kirka i Korint var påvirket av omgivelsene og den rådende filosofien i datidas Hellas. Der var det ikke mye rom for en legemlig oppstandelse av døde mennesker.

Tanken på noe slikt var i seg selv anstøtelig. Jeg kjenner litt til opposisjonen mot en slik forståelse og lære fra mine 17 år som misjonær i en buddhistisk og shintoistisk kontekst i Japan. Japanerne hadde et nært forhold til sine avdøde forfedre og slektninger og regnet med at de levende kommuniserte med en ånde verden som inkluderte disse i det daglige, men tanken om en legemlig oppstandelse på den siste dag var fremmed og helt utenkelig for dem. Så dette kunne vi ikke ta lett på i det menighetsbyggende arbeidet. Desto større var det for meg å delta på påskemorgenens økumeniske sangandakt på den «kristne» delen av den kommunale gravplassen og synge sammen med en flokk kristne japanere om oppstandelsens evangelium. I soloppgangen var vi tross alt en stor flokk som sang ut vår jubel og pris til Ham som er herre over dødens makt.

Bård Hauge

Pensjonist, tidligere rektor og NLM-misjonær

baardh@online.no